

tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 12 1 ● 2013

Nieuwsflits

De Vlinderatlas is te koop!

Zaterdag 8 december 2012, tijdens de Noord-Hollandse Natuurdag, is het eerste exemplaar van de vlinderatlas van Noord-Holland uitgereikt aan gedeputeerde Jaap Bond. Deze uitgave van Landschap Noord-Holland en De Vlinderstichting, is vooral het werk van Klaas Kaag van de Vlinderwerkgroep Den Helder. Zijn initiatief heeft uiteindelijk meer dan 200.000 waarnemingen van dagvlinders opgeleverd. In de schitterende uitgave *Vlinders van Duin tot Dijk – De dagvlinders van Noord-Holland, 2000 – 2009* zijn al die waarnemingen verzameld. De vlinderatlas is een prachtig boek geworden. Naast soortbeschrijvingen worden een aantal gebieden speciaal onder de loep genomen, zoals de duinen, het veenweidegebied en 't Gooi. Dankzij de steun van het Prins Bernhard Cultuurfonds, Provincie Noord-Holland en de Nationale PostcodeLoterij is het boek voor slechts €17,50 verkrijgbaar bij in de webwinkel van Landschap Noord-Holland (<http://www.landschapnoordholland.nl/webwinkel>).

De Vissenatlas van Noord-Holland

De allereerste *Atlas van de Noord-Hollandse vissen* in de geschiedenis is te koop. Hoe gaat het met de vissen in Noord-Holland? Om een antwoord op die vraag te krijgen hebben Landschap Noord-Holland en RAVON (reptielen, amfibieën, vissonderzoek Nederland) plus een groot aantal vrijwilligers gewerkt aan de nieuwe verspreidingsatlas van de vissen. In de nieuwe atlas zijn terug te vinden:

- verspreidingkaarten van alle soorten op km-hok niveau van de periode 1980 – 2012; in één oogopslag is de verspreiding per soort in Noord-Holland te zien;
- aandacht voor beleid, herkenning, habitat, belangrijkste gebieden voor de soort, uitgezette populaties, barrières en het beheer;
- een beschrijving van de betekenis van Noord-Holland voor vissen met een waarderingskaart;
- exoten en uitgestorven soorten.

De atlas is prachtig vormgegeven met schitterende foto's en duidelijke kaarten. De *Atlas van de Noord-*

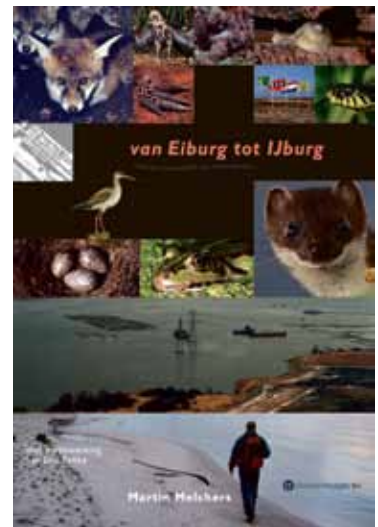

Hollandse vissen kost €25 (exclusief verzendkosten) en is te koop via de webwinkel van Landschap Noord-Holland (<http://www.landschap-noordholland.nl/webwinkel>).

Van Eiburg tot IJburg

In *Van Eiburg tot IJburg* beschrijft stadsecoloog Martin Melchers de natuurontwikkeling van de Amsterdamse wijk, vanaf het allereerste begin tot nu. Hij maakte bizarre dingen mee. Zoals een tractor met kettingen die de eieren van een grote kolonie vogels vernietigde. En een hovercraft die over een onbereikbare zandplaat vol nesten joeg en daar dood en verderf zaaide. Maar ook schrijft hij over momenten van vervoering, zoals hij die beleefde bij het zien van honderden broedende visdieven en vooral ook bij de terugkeer van de zeldzame strandplevier. Melchers, inmiddels gepensioneerd, was een hartstochtelijk tegenstander van de aanleg van IJburg. Hoe kon het, vond hij, dat er gebouwd werd op wat voor hem 'de mooiste rafelrand van Amsterdam' was, de uitloper van het IJmeer bij de historische Diemerzeedijk waar Rembrandt tekende en de VOC-schepen uitvoeren?

In de aanloop naar het referendum

● Dwergganzen. Foto: Miranda Zutt-Van der Made.

over IJburg in 1997 snoerde de gemeente hem zelfs de mond. 'Tijdens mijn publieke optredens,' schrijft Melchers in zijn boek, 'zouden mijn verhalen over de natuur rond het IJmeer wel eens té boeiend en té enthousiast kunnen zijn.'

Maar zie, vanaf de dag dat het eerste zand boven water kwam, begon voor hem een nieuwe missie. En ging hij op zoek naar de manier waarop de natuur zich ontwikkelde op die nieuwe eilanden in het IJmeer. Hij zocht naar alles wat zich daar spontaan vestigde. Van vogels tot zoogdieren, van amfibieën tot vissen, van insecten tot planten. En die ontwikkelingen waren vaak spectaculair! Melchers is inmiddels een voorstander van de aanleg van IJburg 2. Want: 'Een halve wijk leeft niet en gaat ook niet leven.' Een boek als dit onttaardt gemakkelijk in een dorre opsomming van verschijnende en verdwijnende planten en dieren. Maar door de soms hilarische, soms hemeltergende aanvaringen met beleidsmakers en uitvoerders is Van Eiburg tot IJburg een zeer persoonlijke getuigenis geworden die je niet makkelijk weg legt als je er eenmaal in begonnen bent. Het boek ligt in de winkel en kost €21,50.

Tegenslag voor dwergganzen.

De populatie dwergganzen heeft de afgelopen zomer een paar flinke opdooffers geïncasseerd. Na een slecht broedseizoen, wat op zich niet erg hoeft te zijn, kwamen na het broedseizoen slechts 60 dwergganzen opdagen op de najaarspleisterplaatsen. Dat was circa 50% van het voorjaars totaal, wat duidde op een buitengewone predatie tijdens het broed- annex ruiseizoen in Lapland. De teleurstellende gang van zaken in Zweden vond zijn weerspiegeling in de lage aantallen dwergganzen die dit najaar in Nederland verschenen, slechts 50 vogels. Het dringende verzoek is dus uit te kijken naar dwergganzen, ook of juist buiten de drie traditionele Nederlandse pleisterplaatsen Anjum, Strijen en Petten. Info Gerard Ouweeneel.

De Natuuratlas Zaanstad

In de Natuuratlas Zaanstad is een groot aantal gegevens over de natuur in Zaanstad bijeen gebracht. Hierdoor is er voor het eerst een compleet overzicht ontstaan van de natuur in de polder, het water en het stedelijk gebied. Door middel van kaarten, tabellen en foto's wordt informatie gegeven over de bijna

5.000 dier- en plantensoorten die in de omgeving van Zaanstad zijn aangetroffen. Deze atlas vormt een naslagwerk over de Zaanse natuur voor natuurliefhebbers, beheerders, beleidsmakers en scholieren. De atlas behandelt uitgebreid diverse soortgroepen en is fraai geïllustreerd en vormgegeven. Hij is tot stand gekomen met medewerking van alle betrokken terreinbeheerders en dankzij de inzet van talloze vrijwilligers. De gebruikte foto's zijn grotendeels afkomstig van plaatselijke fotografen. De verzamelde gegevens en de daaraan ontleende kaarten zijn digitaal beschikbaar voor de gemeente Zaanstad en worden benut voor toekomstig milieubeleid en groenbeheer. De atlas is te bestellen bij de Stichting Uitgeverij Noord-Holland www.uitgeverij-noord-holland.nl en kost € 39,95 (incl. BTW).